

2 0 1 7

NOTULEN VRAGENUUR

Vragenuur – 6 april 2017

Vragenuur, gehouden op donderdag 6 april 2017 te 17.00 uur.

Voorzitter: de heer Van Schie.

Aanwezig zijn de leden De Boer, Brussaard, Gilissen, Van Ooijen, Post, Van Schie, Schilderman en Van Waveren.

Tevens is aanwezig de fractiemedewerker Koppelaar.

Voorts zijn aanwezig de wethouders Everhardt en Geldof.

Griffier: de heer F. Lith.

Opening van het vragenuur.

De **VOORZITTER**: Dames en heren in de zaal en degenen die meekijken via de live-stream! Ik heet u allen van harte welkom. Ik constateer dat vier sets vragen zijn ingekomen. Twee sets werden ingeleverd ná de deadline vanochtend vroeg. Wij verzoeken de leden om met de deadline rekening te houden. Gelukkig was er vandaag ruimte in de agenda en is er sprake van een coulanceperiode. Die houdt echter een keer op. De vragen moeten al om 10.00 uur 's ochtends binnen zijn en niet om 12.00 uur, zoals vroeger.

Het regime is bekend. De vragensteller heeft twee minuten om de vragen te stellen. Het college heeft drie minuten om daarop te antwoorden. Daarna krijgen de fracties gelegenheid om vragen te stellen. Vervolgens kan de vragensteller een slotvraag stellen. Ik zal er scherp op toezien dat dit geen slotbetoog wordt.

1. Vragen van de heer Van Ooijen (ChristenUnie) inzake de vertraging van geïntegreerde inburgeringstrajecten.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Op 21 maart jl. heeft het college de raad geïnformeerd over de ontwikkelingen op het terrein van Werk & Inkomen in het vierde kwartaal van 2016. Daaruit blijkt dat bij de samenwerking met het ROC vertraging is opgelopen bij de realisatie van geïntegreerde trajecten voor inburgering en opleiding (punt 6 in de brief, p. 3). In de reden voor de vertraging is opgenomen dat geïntegreerde trajecten aanzienlijke aanpassingen van het ROC en regelgeving met zich meebrengen. De ChristenUnie-fractie heeft hierover de volgende vragen.

1. Welke aanzienlijke aanpassingen voor de realisatie van geïntegreerde trajecten waren vooraf niet voorzien? Op welke veranderende regelgeving doelt het college precies?
2. In de brief is aangegeven in januari 2017 met deze trajecten te starten. Wat is de beoogde datum voor inwerkingtreding van de volledig geïntegreerde trajecten van inburgering?
3. Naast volledig geïntegreerde trajecten van MBO en inburgering zijn ook voorbeelden bekend van volledig geïntegreerde trajecten van leerwerkplekken en inburgering. Is het college ook bezig met de uitwerking van die variant?
4. Zijn er ook andere varianten van geïntegreerde trajecten (bijvoorbeeld: inburgering in combinatie met opleiding hoger onderwijs; inburgering in combinatie met vrijwilligerswerk) die door het college worden onderzocht? Is het college bereid de raad te informeren over de uitkomsten van dit onderzoek?

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! Dank voor de vragen.



Het antwoord op vraag 1. De verwijzing naar de brief van 21 maart jl. gaat over de zogenaamde geïntegreerde trajecten "plus" en niet over de reguliere trajecten. De plusvariant is een innovatie. Daarbij worden MBO-middelen gecombineerd met gelden van de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). Het doel daarvan is het tegelijkertijd voltooien van een inburgeringstraject en een MBO-opleiding. De basis van de problemen is dat de taallessen en de geïntegreerde trajecten afzonderlijk zijn geregeld. De taallessen vallen onder de verantwoordelijkheid van de statushouders zelf. De lessen worden gegeven door de taalscholen. De trajecten worden echter uitgevoerd in opdracht van de gemeente. Deze combinatie vereist veel overleg tussen het ROC en de taalscholen. De statushouders zijn op de taalscholen vaak eerder begonnen. Er is vaak overleg nodig tussen de teams van de Werkmatches en het ROC. Het ROC moet het certificaat Blik op Werk opnieuw aanvragen. Deze complicaties hebben geleid tot een vertraging die niet te voorzien was.

Het antwoord op vraag 2. Wij zijn hierover met het ROC Midden Nederland in gesprek. Het belang van deze trajecten is enorm groot. Er moet spoedig mee worden begonnen. Het ROC heeft aangegeven te koersen op een start in september 2017.

Het antwoord op vraag 3. Natuurlijk zetten wij de taalstage in. Daarbij wordt in het kader van inburgering het opdoen van werkervaring gecombineerd met taalonderwijs.

Het antwoord op vraag 4. Ik kan het voorbeeld geven van de pre-bachelor die in 2016 met de Hogeschool Utrecht, AFAS Software, UAF en de gemeente Utrecht is gestart. 22 studenten doen een volledig geïntegreerd voorbereidingsjaar voor een bachelorstudie op het terrein van ICT, Environment of onderwijs in de bètavakken. In september 2017 kan een nieuwe groep starten. De combinatie van het opdoen van werkervaring en opleiding is zeer belangrijk. Wij zullen die blijven bevorderen.

De **VOORZITTER**: Gaat u dat voorbeeld communiceren?

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! Wij communiceren met alle genoemde partijen. Wij kunnen de studenten en mensen die een inburgeringscursus moeten volgen, zeggen dat ze dat op deze manier moeten doen.

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! De wethouder noemt het traject van de Dienst Uitvoering Onderwijs. Kan ik ervan uitgaan dat de reguliere trajecten die al eerder met het ROC Midden Nederland zijn afgesproken gewoon doorgaan?

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Ja, daarvan kan men zeker uitgaan. In 2016 zijn 67 trajecten gestart. Er zullen er snel nog eens achttien starten.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! De wethouder noemt een combinatie van trajecten met werk. Dat zou ook vrijwilligerswerk kunnen zijn. Dan ontstaat een combinatie van inburgering met vrijwilligerswerk, bijvoorbeeld in een buurthuis. Is dat een variant die de wethouder onderzoekt?

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! In het kader van de taalstage kunnen werkervaringsplaatsen worden ingezet. Als dat een vrijwillige inzet betreft en geen verdringing van werk inhoudt, zullen wij daarop zeker inzetten.

2. Vragen van de heer Brussaard (CDA) inzake de vindbaarheid van erfgoed in Leidsche Rijn, Vleuten, De Meern en Haarzuilens.

De heer **BRUSSAARD** (CDA): Voorzitter! In Leidsche Rijn, Vleuten, De Meern en Haarzuilens staat veel waardevol erfgoed, waaronder monumentale stadsboerderijen, dat voor veel burgers nog onbekend terrein is. Deze stadsboerderijen refereren aan de oude historie van dit deel van de stad. Het gaat bijvoorbeeld om boerderijen als de Goedenburch, Stapel Nissen, La Ferme Blanche en Beefland.

De CDA-fractie vindt het belangrijk dat deze historie bewaard blijft en dat bewoners en toeristen ermee kennis kunnen maken. Hiervoor is het van belang dat de historische stadsboerderijen goed vindbaar zijn. De CDA-fractie heeft begrepen dat op straat geen verwijzingen zijn naar de stadsboerderijen, waardoor ze voor fietsers of wandelaars niet goed te vinden zijn. Ook zijn de locaties van dit erfgoed op gemeentelijke websites lastig te vinden. De CDA-fractie vindt dat de vindbaarheid van deze historische gebouwen beter kan en heeft daarom de volgende vragen:

1. Is het college het met de CDA-fractie eens dat historische stadsboerderijen in Leidsche Rijn, Vleuten, De Meern en Haarzuilens belangrijk zijn voor het historisch besef van Utrechtse en toeristen?



2. Wat doet de gemeente om deze historische monumenten zichtbaar en vindbaar te maken in de nieuwe stadsstructuur?
3. Is het college bereid om in samenwerking met de Historische vereniging Vleuten, De Meern, Haarzuilens & Leidsche Rijn actief te werken aan het verbeteren van de informatievoorziening en kennis over de stadsboerderijen en het verbeteren van de vindbaarheid, zowel digitaal als op straat?
Eerder heeft de CDA-fractie de wethouder gevraagd om de kenbaarheid van erfgoed in Leidsche Rijn, Vleuten, De Meern en Haarzuilens met bruine borden langs de snelwegen en autowegen te vergroten. De wethouder heeft aangegeven hierover met Rijkswaterstaat in gesprek te gaan.
4. Kan de wethouder een update geven van de voortgang van de gesprekken hierover?

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! Dank voor de vragen.

Het antwoord op vraag 1. Dat is al in 1995 onderkend in de cultuurhistorische effectrapportage in Leidsche Rijn. Met cultuurhistorische boerderijen werd rekening gehouden in de plannen voor het gebied. Men wilde er bijzondere functies aan geven. Toen was het uitgangspunt al dat deze boerderijen belangrijk zijn voor het historische besef van de Utrechters, de nieuwe bewoners van het gebied en toeristen. Ook het landgoed De Haar is een toeristische trekpleister. Vleuten-De Meern en Leidsche Rijn zijn met recht historische grond.

Het antwoord op vraag 2. Ik heb van mijn ambtenaren begrepen dat de historische boerderijen, voor zover het bijzondere functies of zeer bijzonder erfgoed betreft, voor de herontwikkeling van Leidsche Rijn, zoals de boerderijen Hoge Weide en Rood Noot, beter zichtbaar worden gemaakt. In deze boerderijen komen nieuwe functies. Er komt een goede bewegwijzering zodat ze goed vindbaar zijn.

Het antwoord op vraag 3. Er is een nieuwe website, www.bouwgeschiedenisutrecht.nl. Wij werken daaraan. Wij willen op die website gestalte geven aan zowel bestaande boerderijen als aan archeologische vondsten. Wij doen dat in samenwerking met de Historische vereniging Vleuten, De Meern, Haarzuilens en Leidsche Rijn. Die heeft veel kennis en informatie in huis. Wij kunnen samen met deze vereniging werken aan borden. Dat heeft de vereniging voor een groot deel al zelf gedaan, maar wij zullen bekijken wat wij daaraan kunnen toevoegen. Wij zullen daarover met hen in gesprek gaan.

Het antwoord op vraag 4. In september 2015 heb ik de raad schriftelijke informatie gegeven over Rijkswaterstaat. Rijkswaterstaat heeft een vaste lijn. Rijkswaterstaat plaatst borden als er sprake is van een concrete aanwijzing van een nationaal landschap of werelderfgoed. Volgens het actuele tijdschema van het nominatiedossier van de Limes tot werelderfgoed worden borden die verwijzen naar het Romeinse erfgoed van Leidsche Rijn, met name Castellum Hoge Woerd, na de aanwijzing geplaatst. Wij denken daarbij aan uiterlijk 2021.

3. Vragen van mevrouw Schilderman (D66) of onze burgemeester wel veilig is.

Mevrouw **SCHILDERMAN** (D66): Voorzitter! Op 6 april jl. publiceerde De Volkskrant de vier grootste beveiligingsproblemen uit het uitgelekte rapport van de Rekenkamer van de gemeente Rotterdam. Daarin constateerde ze dat de beveiliging van de gemeente Rotterdam onvoldoende is en noemde ze vier specifieke punten: de fysieke beveiliging van de panden, de toegang tot de computers en de wachtwoorden daarvan, de beveiliging van zowel de e-mail als de agenda van de burgemeester en de beveiliging van persoonsgegevens. De fractie van D66 vindt deze ontwikkelingen verontrustend en stelt enkele vragen over de situatie in Utrecht.

1. Is het college het met de fractie van D66 eens dat beveiliging van persoonsgegevens en andere gevoelige gegevens, zeker die van de burgemeester, prioriteit moeten hebben?
2. Is het college van mening dat de vitale systemen van de burgemeester, bijvoorbeeld de e-mail en de agenda, voldoende zijn beveiligd?
3. In hoeverre denkt het college dat deze beveiligingsrisico's ook in Utrecht spelen? Waarop baseert het college zijn antwoord?
4. Hoe regelmatig laat het college de systemen van de gemeente testen, bijvoorbeeld door middel van pentesten?
5. In welke mate worden de vier beveiligingsrisico's getest bij de rapportage over de organisatie tijdens de programmabegroting?
6. Mocht de rekenkamer bereid zijn een soortgelijk onderzoek te doen dat de rekenkamer in Rotterdam heeft uitgevoerd, vindt het college dan dat de gemeente Utrecht daarbij is gebaat?

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! De reden dat niet de burgemeester, maar ik deze vragen beantwoord, is dat ze ICT-gerelateerd zijn.



Dank voor de vragen.

Het antwoord op vraag 1. Volmondig "ja".

Het antwoord op vraag 2. Op basis van diverse onderzoeken en testen zijn wij oplettend op bestaande en nieuwe kwetsbaarheden. Wij voeren na eventuele identificatie acties uit die zijn gericht op het beheersen van risico's. Het beveiligen van vitale systemen is een continu aandachtspunt van het college. De processen die wij inrichten en de bewustwordingstrainingen die wij geven, dragen bij aan het verkleinen van risico's. Juist in de dynamische wereld van de ICT geldt dat ontwikkelingen snel gaan en dat voortdurende oplettendheid van belang is. Voor het artikel geldt dat wij net als de gemeente Rotterdam geen uitspraken doen over een niet openbaar rapport. In Utrecht worden ook geen uitspraken gedaan over eventuele beveiligingskwesaties rond de burgemeester.

Het antwoord op vraag 3. Uiteraard hebben wij met Rotterdam nauwe contacten. Bevindingen van aldaar verwerken wij in onze aanpak of in de inventarisaties van eventuele risico's. Mocht daartoe aanleiding bestaan, bekijken wij wat wij daaraan kunnen doen.

Het antwoord op vraag 4. In opdracht van het college laat de organisatie haar informatiesystemen en haar fysieke veiligheid regelmatig testen en verbeteren. Jaarlijks vinden een externe audit en pentesten plaats van DigiD en SUWI. Een ander voorbeeld is de jaarlijkse zelfevaluatie van de basisregistratie personen, paspoorten en Nederlandse identiteitskaarten. Er is een jaarlijkse externe controle op de jaarrekening waar de ICT deel van uitmaakt. Na de zomer heb ik in een vertrouwelijke sessie met de gemeenteraad en het hoofd informatiebeveiliging de nodige dingen toegelicht.

Het antwoord op vraag 5. Er vinden binnen de organisatie verschillende testen plaats. Ook de vier genoemde risico's worden daarbij meegenomen. In de Programmabegroting wordt hierover deels gerapporteerd in de paragraaf Bedrijfsvoering.

Het antwoord op vraag 6. Ik heb mij laten vertellen dat uit de planning van de Rekenkamer blijkt dat eind 2017 een onderzoek is gepland. Uiteraard is het zo dat als een raadsorgaan dat onderzoek wil doen, wij dat van harte steunen en faciliteren.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! ICT is een bijzonder belangrijke portefeuille. Uit het rapport van de accountant over 2016 blijkt dat de informatiebeveiliging van de gemeente Utrecht voor verbetering vatbaar is. Kan de wethouder aangeven of wij bij de volgende controle van de accountant uit de rode cijfers zijn?

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! Vorig jaar, bij de behandeling van de Voorjaarsnota, hebben wij daartoe om middelen gevraagd. De aanpak loopt. Het toeval wil dat ik zicht heb gehad op vragen die dadelijk worden gesteld. Ik kan daarop ingaan omdat dit daarmee in relatie staat.

Mevrouw **SCHILDERMAN** (D66): Voorzitter! De wethouder zegt dat zaken regelmatig worden gecontroleerd. Ik zou daarvan graag een specificatie zien. Hij geeft aan dat SUWI en DigiD jaarlijks worden getest. Dat is alvast mooi. Er zijn echter meer manieren om binnen te komen. Hoe vaak wordt dat getest?

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! Eind 2017 moeten wij een jaarlijkse verantwoording afleggen over de invoering van de baseline informatiebeveiliging bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Jaarlijks beoordeelt onze interne audit de voortgang op verbetermaatregelen die in de jaarplannen van organisatieonderdelen zijn benoemd. Tweejaarlijks wordt onderzoek gedaan naar de interne digitale weerbaarheid. Wij doen daar echt het nodige aan. Ik verwijs naar de bijeenkomst waar wij de raad vertrouwelijk hebben geïnformeerd over de dingen die wij doen.

4. Vragen van mevrouw Schilderman (D66) of Utrecht klaar is voor de toekomst.

Mevrouw **SCHILDERMAN** (D66): Voorzitter! Binnenkort moeten alle computers beschikken over een IPv6-adres omdat de IPv4-adressen opraken. Als de internetadressen niet snel genoeg zijn overgezet naar IPv6 zijn ze straks minder goed bereikbaar. Dat kan betekenen dat belangrijke diensten van de gemeente, zoals de website, maar ook werkplekken en misschien zelfs stoplichten, niet goed genoeg werken. Het tijdschrift Binnenlands Bestuur onderzocht hierop de gemeenten in Nederland en ontdekte dat bijna de helft nog niet klaar is voor de ontwikkeling. Een korte scan via internet.nl toont aan dat ook de gemeente Utrecht niet op niveau is. De fractie van D66 vindt het van het hoogste belang dat de diensten van de gemeente voor iedereen bereikbaar blijven. Ze stelt daarom de volgende vragen.

1. Is het college op de hoogte van de berichtgeving van Binnenlands Bestuur?



2. Is het college het met de fractie van D66 eens dat de diensten van de gemeente voor iedereen bereikbaar moeten blijven en dus IPV6 moeten ondersteunen?
3. Kan het college aangeven waarom de website van de gemeente nog niet aan alle op internet.nl geteste standaarden voldoet?
4. Heeft het college een plan gemaakt om alle computers van de gemeente bereikbaar te maken via IPV6? Zo ja, op welke termijn denkt het college aan de standaarden te voldoen? Zo nee, is het college bereid om dit plan alsnog te maken en de raad erover te informeren?

Uit de scan van internet.nl kan worden opgemaakt dat de site van de gemeente ook niet voldoet aan andere beveiligingsprotocollen zoals DNSSEC. Ook zijn er kleine tekortkomingen bij de implementatie van TLS. Waarom voldoet de gemeente niet aan deze beveiligingsprotocollen terwijl de informatiebeveiligingsdienst voor gemeenten duidelijk adviseert DNSSEC te implementeren? Is het college van plan om deze standaarden te implementeren? Zo ja op welke termijn? Zo nee waarom niet?

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! Dank voor de vragen.

Het antwoord op vraag 1. Het college heeft van het genoemde artikel kennisgenomen.

Het antwoord op vraag 2. Het college is het volmondig eens met de stelling dat diensten van de gemeente voor iedereen bereikbaar moeten blijven. Daarom zijn extern bereikbare systemen voorbereid op IPV6. Dat is de nieuwe adresstandaard van internet waar veel meer adressen bestaan dan bij IPV4. Die van IPV4 kunnen in de toekomst opraken. Omdat dit zo is, heeft de gemeente daarop geanticipeerd. Wij hebben enkele jaren geleden voldoende externe IPV4 adressen aangekocht waarvan wij op dit moment 9% gebruiken. In principe kunnen wij nog een hele tijd vooruit. Wij hebben ervoor gezorgd dat wij de bereikbaarheid op peil houden, ook op IPV4. Wij hebben de eigen infrastructuur zodanig ingericht dat wij 2,1 miljard unieke interne IP-adressen kunnen uitgeven aan eigen apparaten, zoals PC's, verkeerslichten en bruggen.

Het antwoord op vraag 3. Dat hebben wij erkend. Dat is in het project Baseline Informatieveiligheid Gemeente (BIG) van de gemeente Utrecht opgenomen. Het is gefinancierd uit de extra beschikbaar gestelde middelen uit de Voorjaarsnota 2016. Het resultaat is dat eind 2017 aan de huidige gestelde standaarden zal worden voldaan.

Het antwoord op vraag 4. Wij hebben voorbereidingen getroffen voor de externe implementatie van IPV6. Ten behoeve van het uitvoeren van activiteiten in relatie tot dit onderwerp wachten wij op het juiste moment voor het omschakelen naar IPV6. Dat is afhankelijk van externe factoren. Men begrijpt dat bereikbaarheid voor ons van groot belang is.

Het antwoord op vraag 5. Standaarden voor e-mail zijn opgenomen in het project e-mailbeveiliging. Dat wordt op dit moment geïmplementeerd. Aan het einde van het tweede kwartaal van dit jaar zullen wij ook aan die standaard voldoen. Ik verwijs naar de schriftelijke vragen 2016 98 waarin ik hierop uitgebreid ben ingegaan.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Een kleine rondgang van de VVD-fractie leert dat de website van D66 Utrecht niet voldoet aan alle op internet.nl geteste standaarden. Is het college bereid om expertise ter beschikking te stellen zodat de fractie ook in de toekomst bereikbaar blijft via een IPV6 adres?

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! Er is een hoofd informatiebeveiliging. Hij heeft veel kennis. Ik ga ervan uit dat de fractieleden van D66, mochten zij overhoop liggen met hun systemen, voor informatie altijd bij hem kunnen aanbellen. De fractie heeft echter een eigen verantwoordelijkheid om een website in te vullen. Die verantwoordelijkheid zal het college niet overnemen.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Kan de wethouder toezeggen dat hij niet voor € 2,4 miljard aan VRI's in de gemeente aanlegt? Dat zou ons ernstige zorgen baren.

De voorzitter sluit hierna, te 17.24 uur, het vragenuur.